

Objaśnienia
do Wieloletniej Prognozy Finansowej
Gminy Aleksandrów Łódzki
na lata 2025 – 2030.

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2025- 2030 została opracowana zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- ustawa o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 1465)
- ustawa o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 1530)
- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024r., poz. 1572)

Przy tworzeniu projektu WPF dla Gminy Aleksandrów Łódzki kierowano się, tak jak w latach poprzednich, założeniami przyjętymi przez Ministra Finansów w *Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw*. Dokument został zaktualizowany 10 października 2024 roku.

Fundamentalny wpływ na prognozowane wielkości przyjęte w prognozie mają zapisy ustawy z 1 października 2024 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wyliczone, zgodnie z zawartymi w niej zasadami, wielkości dochodów należne Gminie Aleksandrów Łódzki znacząco przewyższają te, którymi dysponowaliśmy w 2024 roku, chociaż przyrost według nas nie pokrywa wszystkich ubytków dochodów, które zanotowaliśmy w latach 2020 – 2024.

Zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów wymienionych wyżej w Wieloletniej Prognozie Finansowej dla Gminy Aleksandrów Łódzki zaprojektowano wysokość dochodów, wydatków i obsługę zadłużenia do roku 2030 oraz zaplanowano limity wydatków i zobowiązań z tytułu przedsięwzięć do roku 2028.

DOCHODY

Przywołane wyżej "Wytyczne ..." i wskazane w ww. dokumencie prognozy wskaźników makroekonomicznych posłużyły jako podstawa do oszacowania podstawowych wielkości po stronie dochodów budżetów Gminy Aleksandrów Łódzki w horyzoncie do 2030 roku. W dokumencie, o którym wyżej, wskazano również na konieczność wzięcia w dalszym ciągu pod uwagę niepewności na rynkach finansowych, w szczególności związanych z kursem walut obcych i zasugerowano 15% margines bezpieczeństwa jako minimalne odchylenie, w ramach którego stabilność finansowa projektu lub danej jednostki nie może być zagrożona.

W związku z powyższym w prognozie dotyczącej dochodów Gminy Aleksandrów Łódzki w horyzoncie czasowym do roku 2030 przyjęto wielkości obliczone przy uwzględnieniu wskaźników zamieszczonych w Tablicy 1 Wytycznych, zatytułowanej "Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2023 - 2028" i Tablicy 2 "Scenariusz podstawowych wskaźników makroekonomicznych w latach 2029 - 2060.

W przypadku udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych założono wyższe kwoty niż te, które winny wynikać z założeń makroekonomicznych. Uwzględniono w tym

zakresie wpływ dotychczasowej tendencji przyrostów tego podatku rok do roku ponad średnie wielkości w kraju oraz uwzględniono także nowy sposób naliczania udziału jednostki w podatku dochodowym, uzależniającym ten udział od wszystkich dochodów od mieszkańców z terenu danej jednostki samorządu terytorialnego, a nie tak jak dotychczas od podatku należnego.

Ważną zmianą, jaka została wprowadzona zapisami nowej ustawy o dochodach JST jest też inny sposób naliczania subwencji, szczególnie tej związanej z zadaniami oświatowymi. Podstawowym elementem uzależniającym jej naliczenie są od 2025 roku wyliczone wg specjalnego algorytmu potrzeby oświatowe poszczególnych jednostek samorządowych. Wg nowych zasad Gminie Aleksandrów Łódzki nie naliczono subwencji na rok 2025.

Planując wielkości podatków i opłat lokalnych w prognozowanym okresie uwzględniono zmiany stawek podatkowych, które Rada Miejska w Aleksandrowie Łódzkim ustaliła we wrześniu br. W latach kolejnych założono częstsze podnoszenie poszczególnych stawek podatku od nieruchomości, aż do wykorzystania stawek maksymalnych, w szczególności dotyczy to stawki podatku od nieruchomości związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą. Polityka taka będzie prowadzić do urealnienia strony dochodowej budżetu gminy i przynajmniej częściowo będzie uwzględniać zmieniającą się sytuację makroekonomiczną w kraju.

Przy prognozie dochodów majątkowych założono sprzedaż nieruchomości komunalnych (przede wszystkim grunty i lokale mieszkalne) w latach 2025 - 2030 na poziomie 13.500.000 zł. Gmina posiada przygotowane do sprzedaży nieruchomości, ale należy podkreślić w dalszym ciągu utrzymującą się spadkową tendencję w tym rodzaju działalności na rynku lokalnym.

WYDATKI

Prognozując plan wydatków Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2025 - 2030 również opierano się na wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych. Brano pod uwagę także dane historyczne związane z wykonywaniem wydatków w poprzednich latach oraz konieczność zachowania ciągłości działania przy rozpoczętych projektach, przede wszystkim w zakresie wydatków majątkowych.

W objętym prognozą przedziale czasowym zaplanowano wydatki ogółem w przedziale 215.500.000 zł – 257.600.000 zł, zaś wydatki bieżące w kwotach 202.157.900 zł – 216.000.000 zł. Pominąć w tym momencie należy porównywanie podstawowych wielkości budżetu gminy w poszczególnych latach prognozy z latami poprzednimi, gdyż zawierają one tak po stronie dochodów jak i wydatków ich realizację uwarunkowaną fundamentalnymi zmianami w finansowaniu samorządów, sytuacją gospodarczą związaną z pandemią koronawirusa, inflacją jak również niestabilnością zasad funkcjonowania samorządów.

W dalszym ciągu bardzo istotnym elementem w ramach wydatków bieżących są wynagrodzenia i pochodne, które planowane są w tym okresie na poziomie pomiędzy 98.789.493,69 zł – 109.000.000 zł, czyli ze zmianami zgodnymi z założonymi w "Wytycznych..." zmianach przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej.

Przy projektowaniu podstawowych wielkości ekonomicznych zawartych w omawianej prognozie na lata 2025 – 2030 dało się zauważyć fakt konieczności zwracania bacznej uwagi na relacje w ramach działalności bieżącej w związku z uwarunkowaniami wynikającymi z zapisów art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych. Zmniejszenie dochodów bieżących samorządów w latach poprzednich fundamentalnie zmieniło „zasady gry” i znacząco wpłynęło na utratę podstawowej funkcji działalności jednostek samorządu terytorialnego jaką jest

samostanowienie w ramach usług dla lokalnych społeczności.

Plan gminnych wydatków zawiera tak w ramach wydatków bieżących jak również w ramach wydatków majątkowych projekty realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej jak również dofinansowywane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Prognoza wydatków związanych z obsługą długu gminy w latach 2025 - 2030 została wyliczona w oparciu o stawki referencyjne Narodowego Banku Polskiego obowiązujące w III kwartale 2024 roku, skutki ostatnich decyzji Rady Polityki Pieniężnej, prognozy Rady Polityki Pieniężnej w zakresie kształtowania się sytuacji na rynku finansowym w przyszłości oraz na podstawie warunków zawartych w poszczególnych umowach na emisję obligacji komunalnych gminy. Szczególnie w latach 2025 – 2027 widać znaczący wpływ kosztów obsługi długu gminy na kształtowanie się wskaźnika wyliczanego zgodnie z zasadami zawartymi w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W ramach wydatków bieżących uwzględniono poręczenie, razem z innymi gminami z Powiatu Zgierskiego, części kredytu dla Stowarzyszenia Hospicjum im. Jana Pawła II w Zgierzu. Poręczenie w kwocie 470.000,00 zł zostało udzielone na 15 lat, z karencją spłaty kapitału w roku 2022. Plan w latach 2025 – 2030, po 34.000,00 zł w każdym roku prognozy, to 204.000,00 zł. W latach następnych, 2031 – 2036, pozostaje kwota 204.000,00 zł.

Jeżeli chodzi o inwestycje to na moment opracowywania prognozy założenia w tym zakresie obejmują finansowanie ich w roku 2025 środkami własnymi i zewnętrznymi, pochodzącymi z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Planowana na rok 2025 wielkość wydatków majątkowych to kwota 13.342.100,00 zł, z dużą wartością dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Kolejne lata to wydatki majątkowe na poziomie 28.900.000 zł – 41.600.000 zł, w oparciu przede wszystkim o środki własne, ze szczególnym uwzględnieniem nadwyżki operacyjnej, na którą to kategorię duży wpływ będzie miała realizacja dochodów bieżących. Z dużych projektów prognoza uwzględnia realizację Budowy ścieżek rowerowych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki, Budowę ciągu komunikacyjnego Poselska - Sportowa - Nowokaliska, Budowę kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Aleksandrów Łódzki czy też Modernizację kompleksu sportowego „Moje boisko Orlik 2012”. Uwzględnia także te na które otrzymaliśmy dofinansowanie w ramach Rządowego Programu Polski Ład: Budowa ciągu pieszo - rowerowego w Bełdowie, Budowa nawierzchni utwardzonej ulicy Podleśnej w Rudzie Bugaj i Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki. Należy zaznaczyć, że mimo znacznego, lecz jednak nie wystarczającego, wzrostu planowanych dochodów w roku 2025 i latach kolejnych, bez dodatkowych środków zewnętrznych realizacja wszystkich zamierzeń inwestycyjnych w najbliższych latach będzie bardzo trudna i szanse ich powstania kształtują się dużo gorzej niż to wynikało z prognoz tworzonych w poprzednich latach.

PRZYCHODY, ROZCHODY, WYNIK.

Bilansowanie zaprojektowanych w roku 2025 dochodów i wydatków nie zakłada na ten moment korzystania z nowych instrumentów dłużnych. Dług, który planowany jest na koniec 2025 roku w kwocie 67.193.237 zł, stanowiącej 30,20 % planowanego dochodu rocznego, spłacony zostanie z planowanych rocznie nadwyżek budżetowych (operacyjnych) i jak

zakłada prognoza w tym zakresie będzie systematycznie zmniejszany do roku 2030.

Planowane w poszczególnych latach Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Aleksandrów Łódzki spłaty, obsługa oraz poziom zadłużenia nie przekraczają wskaźnika maksymalnego obciążenia z tytułu spłat długu jednostki ustalonego zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, obliczonego jako relacja spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych, spłat potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów bieżących do obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. W prognozie została zachowana także zasada wynikająca z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, według której organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz wolne środki.

Aktualna sytuacja finansowa gminy, trudniejsza niż w latach poprzednich, nadzieje na jej poprawę oparte na nowej ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, możliwości pozyskiwania, mimo barier, rocznie znaczącej wartości dochodów bieżących, posiadanie w dalszym ciągu majątku komunalnego, który może być przeznaczony do sprzedaży, czynią prognozy podstawowych wielkości ekonomicznych realnymi, chociaż udaje się to osiągać z coraz większym wysiłkiem. Nie możemy także zapominać o stale możliwej do wykorzystania wielkiej wartości środków unijnych w perspektywie do roku 2027.

W związku z powyższym są podstawy do tego aby stwierdzić, że istnieją realne możliwości do przewidywania działalności gminy w najbliższych latach. W konsekwencji można zaznaczyć, że odpowiadają wymogom zawartym w art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych mówiących o tym, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna.